

ده زمانه كافي دل

د. نهييل كبيسي
وهرگيږ: نارام عوسمان

دهرمانه‌کافی دل

نوسینی: د. ئەسیل کبیری

وه‌رگیز: ئارام عوسمان

پیداچوونه‌وه: سیروان سلیمان

دیزاین: هه‌ریم عوسمان

چاپ: چاپخانه‌ی چوارچرا - سلیمانی

تیراژ: ۱۰۰۰ دانه

تۆبه‌تی چاپ: چاپی یه‌که‌م

له به‌ریوه‌به‌ریتی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان
ژماره‌ی سپاردنی (۱۵۰۴) ی سالی ۲۰۲۱ ی پیدراوه

مافی چاپ‌کردنه‌وه و بلاو‌کردنه‌وه‌ی پاریزراوه بو گولدن بووک

هونر لوه كان

خودايه كى بۇخۇي داناوه جگه له الله

سەيرە بۇ دروستكراويك كه جگه له اللهى كردوو به خوداي خۇي
گويي بۇ ئارەزووى گرتوووه و نازانیت خودا گويي له هه ناسه كانیه تی
سەرسامه به دروستكراويك كه الله خودايه تی و نازانیت كه ئاسمان و
ئەوهی له زه ویدایه له ژیر به زهیی ئەودان

سەیرە و زۆریش سەیرە بۇ دروستكراويك ئەگەر خوداي به به زهیی
په ناگهی نه بییت

پیم بلین دلتان چۆن هیور ده بیته وه ئەگەر داواى لیخۆشبوون
له پهروه ردگارتان نه کهن

*یاده وه ریبهك بوو له كه سیكى بی دینه وه بیستبووم،

كه وه لامى خودای بۇ هات له فه رموو دهی:

« إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (البقرة - 164) »

.....

سازگان اول

ویرانه

گیان به ویرانه‌یی هاته لای پهروه‌ردگار
گیان رووناکییه کی پرشنگداری هاویشت
سه‌رده‌مه‌که‌ت هیچ خه‌میکت پی نادات
که خودای به‌به‌زه‌یی مه‌ره‌می به‌زه‌یی نه‌کات
نه‌وه‌ی پشت به‌خاوه‌ن به‌زه‌یی نه‌به‌ستیت
هیچ خاوه‌ن به‌زه‌یی‌ه‌ک نادۆزپته‌وه
نه‌گه‌ر به‌دوای خودایه‌کی جیبه‌جیکاردا ده‌گه‌ریت
نه‌وا نه‌و خاوه‌ن به‌زه‌یی‌ه‌ رو‌شنا‌یی‌ه‌کی پرشنگداره

سەڵامێکی بۆ
8

بەلاوازت دەزانن و تۆش لەلای خودا بەھێزتریت

سەیرە، سەردەمیك كە راست تیایدا ھەلەیه
ئەوھى سەردەمەكەى وەك ئیئمەیه، خەم لەكەس ناخوات
ھەركەس خۆى دەبینیت و بەلاوازت دەزانن
خوداش لاوازی نییە، مەگەر كەسێك بەزەیی دلى
لەیادكردییت

بەلام بەخودا سویندتان دەدەم، كاتیك دەگەن بە
موحەممەد (درودو سلاوى خودای لەسەرییت)
چی بەپیغەمبەریك دەلین كەبەبەزەیی نێردراییت

*یادەوهرى رۆژیکە كەبێھىوایی زۆرم بینى، كاتیك
گەرمامەوہ بو مالەوہ ئەمەم نووسی و بێھىواییەكەم گۆرا بو
ھێزو وزە، كەواتە ھەموو بێھىواییەكانمان بەئازار نین.

سەلامان و ئى

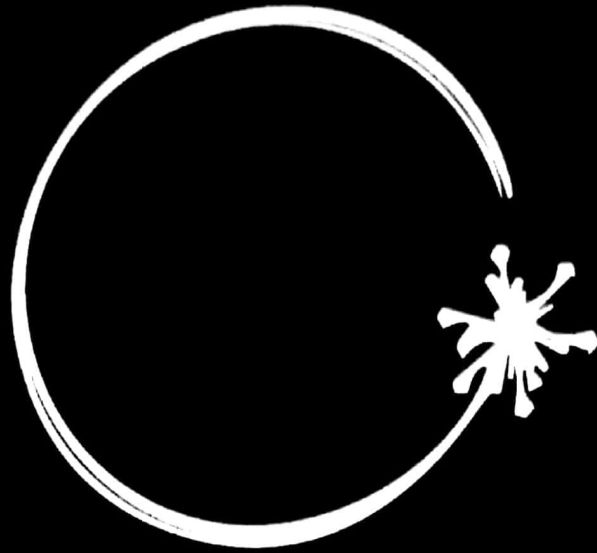
جوويه كى موسلمان

خۆزگه جوويهك بوومايه
له سهر دهستى تۆ موسلمان ببوومايه، ئەى خوشه ويست
بۆئەوهى پاداشتى خوشه ويستى و موسلمانبوونه كه م
بۆ تۆ بيت
بريا كات بگهرايه ته وه بۆ ئەو سهردهمهى له ناو رحمى
دايكمدا بووم

بهلكو له گه ل به زهيبه كان تيكه ل ببوومايه
ئەى ئەو دلەى كاتيك ئاره زوى خه ونه كانى ده كات
پى بلى سهردهمه كه م سودى پى نه به خشىم

* له بارهى مملانيى نيوان ئاين و خوشه ويستى
خويندمه وه، كه چەند به ئازاره بۆ ئەو كه سانه، و چى ناكو كيهك
له ژينگهى ئەو كه سانه دا دىنيته ئاراهه، سا خودايه به زهيبت
به دلە كانياندا بيته وه.

دەستەکانى دل

چاڪه

ئەي چاڪە تۆ كەي دىييت
ئايا نايەيت
ئارامگريمان زۆرى خاياند
كاتىك ئاراممان گرت
وتيان چۆن ئارام دەگريت
بارودۆخت چۆنە لەگەل ئارامگریدا
وتم خودا هەيهو
ئارامگرى بەهەدەر نادات

• چیرۆکیکی راسته قینهیه، له باره ی نافرته تیکه وه
 که ناره حه تی زۆری توو شبووه، و خه لکی وه ک نموونه ی
 زۆری به لاو ناره حه تی ده یانه ی نایه وه، به لام دلی نه و نافرته
 نارامگره له خواتر سه چه ند جوان بوو، که له قولپه ی گریانیدا
 سوپاسی خودای ده کرد، هیچ شتیک لای خودا له و دله
 جوانتر نییه که به ناره حه تییه کانی دنیا تا قیده کرپته وه، به لام
 ده زانیت که پرزگار بوون له لایه ن خودا وه یه و نه وه ش به لینی
 خودایه بۆی.

خودای بالاده ست فه رموو یه تی:

« وَلَنبَلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ
 وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ، الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ
 مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاغِبُونَ، أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ
 مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ.»

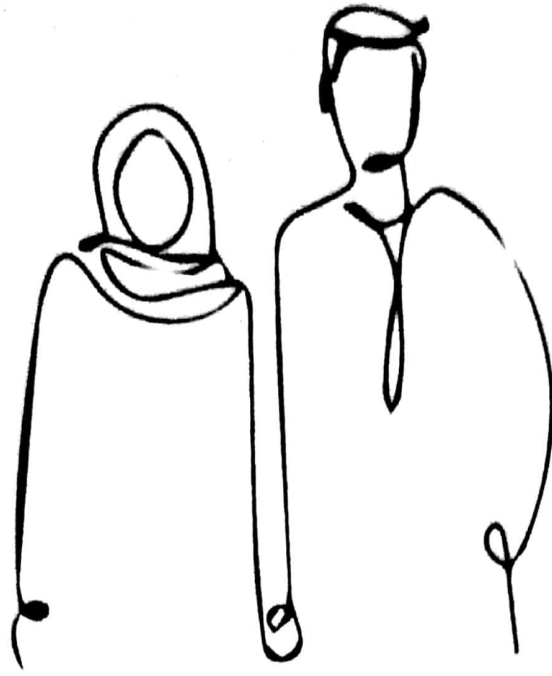
•• ﴿سوره کاف و دل﴾ ••

دۆخی خەلکی و دۆخی من

ئەگەر دۆخی من بەلایەو سەرسورھینەر نییە
ئەوا کەسانیک هەن کە دۆخی من سەرسامیان دەکات
کاتیکیش سەیری دۆخی ئەوانم کرد
بینیم لە دۆخی من باشترە
زۆر سەیری ئەی مرۆف
ئەم دوو دۆخە کە ی سەرسامت دەکەن
دۆخی تۆ لە دلخۆشی و لە خەمدا
ئە ی مرۆف تۆ کە ی سوپاسی خودا دەکەیت

*ئەو هی لە کۆمەلگەدا روودەدات، لە دەورووبەرمدا
دەیبیستم و بەچا و دەیبینم ئەو هی کە لە دۆخی خۆیان رازی
نین، لە گەل ئەو هی خودا زۆری پێبەخشیون، بەلام لەواتای
بەخشینی خودای بەبەزەیی تێنەگەشتوون، هەر وەکو
لە کتیبە پیرۆزە کەیدا فەرموویەتی:
« لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ ».

«سەدەکان دۆل»

لهلای خودا هیچ حسایئکی نییه

هاورپم پیٚت خوٚشه له سهردهمی ئیستاماندا بژیت؟

سهردهمی ئیمه خودا نانا سیٚت

له بهرده مماندا داوای خوٚشه ویستی خودا ده کهن

سنگیشیان بیباوه پری و بوختانی تیٚدایه

دوخیان ده بینیت و سهرسام ده بیت پیٚیان

ئایا دوخیان به وشپوهیه له گهل خودای میهره بان

لهلای توٚ به خاویٚنی و ئاموژگاری ده دوٚین

نه زانیی خوٚشیان ده ده نه پال خودایان

له بهر خودا ئه مه به سه بوٚ موسلمانان

خودا هيچ حسابيكي نيه بو بيباوه پان
ئەي ئارامگران، موژدەتان لیبیت بە ئارامگرییه کهتان
خودا پاداشتی دوو ئارامگری ون ناکات
ئارامگرتن لەسەر نەزانی و ئاموژگاری
لەلای خودا بی حسابە

* ئەو هی لەناو ئومەتە کهماندا روودەدات و ئازارم دەدات و
زانایانیشمان هیچ وەلامیکیان نییه بوئی، ئەمە نامەیه که بو
هەندیك لەزانا دوو پروووە کانمان، خودا ئەو دوو ئارامگرییه
بەهەدەر نادات.

«سازگانی وڵ»

گیانم کۆتریگه چاوه‌ریی بینینه

خۆزگه گیانم کۆتریگ بوایه له‌مه‌ککه
بوئه‌وه‌ی به‌رامبه‌ر گۆره‌که‌ت بوه‌ستامایه‌ خوشه‌ویستم
داوای شه‌فاعه‌تی تۆم بکردایه
له‌پۆژی دواییدا جگه‌ له‌تۆکی شه‌فاعه‌تمان بو ده‌کات
خودا تۆی خوشده‌ویت
ئیمه‌ش تۆمان خوشده‌ویت
خۆزگه‌ کات ده‌گه‌رایه‌وه‌ بوئه‌وه‌ی له‌نزیکت بین
بو ئیمه‌ بوویت ئه‌ی سه‌رکرده‌ی خوشه‌ویستم ئه‌ی پیشه‌وای
به‌پێزو پشت و په‌نا
که‌واته‌ سلاو له‌سه‌ر تۆ بییت تا ئه‌وکاته‌ی سلاو ده‌گاته‌ کۆتایی
سوپاس بو ئه‌و خودایه‌ش که‌تۆی کرده‌ پێغه‌مبه‌ری
هه‌لبژارده‌ی خۆی
(درودو سلاوی خودات له‌سه‌رییت)

سەرپىچىکردن لىخۆشبوونى لەدوايە

ئەگەر سەرپىچىكار بىزانىايە
خوداى بەبەزەيى چەندە خوشىدەوئىت
رەنگە لەسەرپىچى ھەلھاتايە
بەندەكەم شەرم لەمنى بەبەزەيى ناكەيت؟
خودا پىويستى بەبەندايەتتى ئىمە نىيە
ئايا بەندە سەرپىچىيەكانى دەباتە لاي خودا
خودايە بىننىازمان بکە لەسەرپىچىکردنت
با ئەم دلە جگە لەتۆ لەكەس نەترسىت
چونكە تۆ خاوەن و پاشاي ئەم دلەيت

«سەكەنى دل»

هیچ خودایهك نییه جگه له الله

بهنده خهفه تباره له کاتیکدا خودای به به زه ییه
کییه نه وهی کاره کان هه لده سورپینیت
خودا روناکیی ئاسمانه کان و زه وییه
چۆن خهفهت بخۆین له کاتیکدا روناکیی ئیمه خودایه

* روژیک ههستم کرد زۆر خه مبارم و هیچ پشت و په نایه کم
نییه، بهلام پاش چهند خوله کییک به خۆمم وت بوهسته...
چیت به سه رهاتوو، کچ کئی ته نیایه و ئهم قسه خه یالیانته
له کوپوه هیناوه؟ چۆن بویری ئه وهت ههیه به خۆت بلییت

سەزول

ته نیام و خوئی فہرموویہ تی «من لہرہ گی ملتان لیتان
نزیکترم». وہ ستام و لہ پہنجرہ ی چیشتخانہ کہ مہ وہ سہیری
ناسمانم کردو ئەم نزایہ ی پیغہ مبرم خویند:

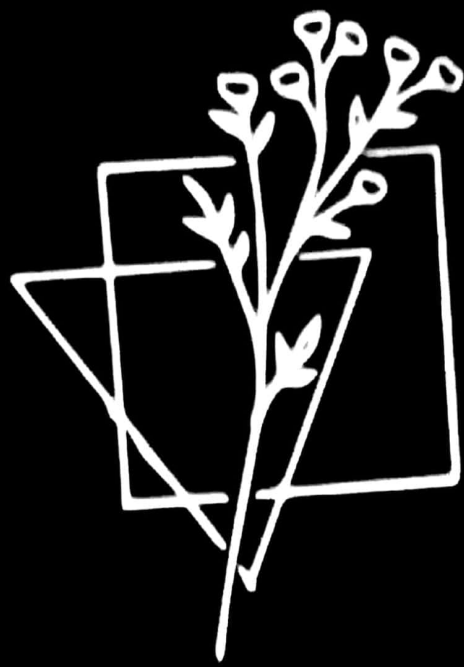
اللَّهُمَّ إِلَيْكَ أَشْكُو ضَعْفَ قُوَّتِي ، وَقِلَّةَ حِيلَتِي ، وَهَوَانِي
عَلَى النَّاسِ ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ! أَنْتَ رَبُّ الْمُسْتَضْعَفِينَ
وَأَنْتَ رَبِّي ، إِلَى مَنْ تَكَلِّبْنِي ؟ إِلَى بَعِيدٍ يَتَجَهَّمُنِي ؟ أَمْ إِلَى
عَدُوِّ مَلَكَتْهُ أَمْرِي ؟ إِنْ لَمْ يَكُنْ بِكَ عَلَيَّ غَضَبٌ فَلَا أَبَالِي

» سادگان دل «

رۆيشتن

رۆيشتن و هيشتا رۆيشتنيان نازارمان ده دات
چهنده هه زمان ده كرد بميننه وه كورپه كه م
به لام هيشتا شوينيان له دله كانماندايه
ئه گهر بمانزانيايه ده رۆن
چاوه كانمان له لاي ئه وان داده نا
به لكو قهره بووي ئه و رۆيشتنه ي بكردايه ته وه

* باپيره ي يه كيك له هاورپي نازيزه كانم كوچي دوايي كرد،
كاتيک لاوانه وه ي باوكيم خوینده وه ههسته كانم كه وتنه
قسه كردن و كه وتمه وه بيري باوكم، كاتيک بو دايكي ده گريا،
به جورنك كه جهسته ي ده هيينايه جوش و خرۆش.

بەشى دىنيا

چۆن عاشقى شتىك بىن كەبەشى ئىمەى تىدا نىيە
و ئەو بەشەى ھى ئىمەىە وازى لىبھىنن
يان ئەمە لەسەر مروؤف نووسراوہ
يان ئارەزووى خوى ئەمەى پىدەكات
ورىاي ئارەزووہ كانت بە، چونكە بەشى تۆ ديارىكراوہ
ئەویش لەلاى خودايە
كارىك مەكە دەروونت فەرمانى خراپەت پىبكات

دەستگان دل

بەتامە زرۆيى

دەمە وىت لەباوەشت بگرم
بەلام پەراسووە كانم لەباوەش دەگرم
تامە زرۆيى تۆم
هيندەي تامە زرۆيى فاتيمە بۆ پيغەمبەر (درودو سلاوى
خوداي لەسەرييت)

دەمە وىت بۆنت پيئو بەگەم
دەترسم برۆيت و ديارنەميينيت
ئەگەر رۆيشتيت

من چۆن بى خۆشەويست بمينمەو
دەمە وىت سەيرىكى ئەو چاوە جوانانە بەگەم
لەناو ھەزار نا فەرھەنگى من لەچاوى تۆ جوانترى
نەبينيوە

سەئادەت گەل

دروستکه‌رم

سوپاس بوّ خودا روژېك منى به جوانى دروستكرد
مافى دا به هر خاوهن مافېك
دنياكه مان ده مكاته كه سيكى ناته واو
پاكى بوّ نهو خودايه ي به ناته واوى و جياوازى منى
خوشويست

نهى نهو كه سهى كاتيک ژيانمان سهخت ده بيت په نای
ده بيت

جگه له خودا هيچ په ناگه يه كم نيه
نهى نهو گيانه ي له جهسته ماندا نيشته جييت
تو گيانيت و داواكاريت جيى رېزه
سوپاسگوزار به خودا گوښيستی سوپاسگوزارانه

دلہی خہ مبار

کاتیک دہ تانبینم وەک مە لہە میکہ
دلہی خہ مبار چارە سەر دہ کات
رۆژی شادبوون بە دیدارتان
خۆشەویستی بۆ دل دہ گەر پیتە وە
رووناکییە کہ لە ئیوہ وە هاتووہ
بۆ چەندین سال مژدە ی پیداین
نە گەر ئە و سالانە لە گەل ئیوہ نە بوونایە
تەمەن بە بی سالاً تیدە پەری

* روخساری هەندیک کەس تەنھا بە سەبر کردنیك
چارە سەری دلت دہ کات و بە بەختە وەری شە و دہ کەندە وە
سازکان و ل

پهروهردگاری زهوی و نهوهی تییدایه

نه گهر خودا له ناو دلتدا بیټ، نه واقسه ی خه لکی ناتوانیټ
ماندووت بکات، له هیچ شتیټک مه ترسه و سلاو بکه له دنیاو
نه وهی تییدایه، کاتیټک خودا پهروهردگاری زهوی و نه وهیه
که تییدایه.

ئازادىي ھزر لەسەردەمى نەزائىدا

ئەگەر ئازادى بەدەيت بە کچ و رەوشتى فېربكەيت باشتەرە
لەوہى لەقەفەسىکدا زىندانىي بکەيت و رەوشتى لەدەست
بدات.

ئەگەر کەسىک بەخەيتە بەردەمى فیتنەيەك و خودای
بىربکەوئیتەوہ باشتەرە لەوہى بىخەيتە ناو چوارچىوہيەكى
ئاینىيەوہ و تەنھا خۆى بناسیٹ.

ویژدان کچ بەرپوہدەبات، فېرى بکە کەویژدانى بەرپوہببات
باشترە لەوہى تۆ دەست بگريت بەسەريدا.

راستەقىنەى مروّف لەبەردەم فیتنەدا دەردەکەوئیت.

ده ژييت

له سهر گۆي زه وي باسي هيچ نازاريكت بو كه س مه كه،
ته نانهت نه گهر نه و كه سه دايكت بيت، چونكه روژيك ديت
له دژي خوت به كاریده هيئييت، هه موومان مروقين، شتمان
له يادده چييت و قسه ده كه ين و توره ده بين، به م شيويه
دروستكراوين، بويه چه قو مه دهره ده ست كه سيك كه له
داهاتوودا بريندارت ده كات، هانا بو خودا به ره، چونكه
نه و به ته نها تواناي هه يه به هه موو دوخي كه وه توي قبول
بيت، به توانايه بوئه وه ي به ره و باشترت ببات، به توانايه
له چاره سه ركردني جهسته و گيان و عقل و دلت، خودا
رووناكييه كه كه له ئاسمانه وه ديت به ره و جهسته ت، ببرت
لاي نه وه بيت و ئيتر ده ژييت.

کهی بژیین

دهلین ژیان تاقیکردنه وهیه،

ده کریت ئیمه لهه عیراقه هه موو ئه و شتانه تاقیبکهینه وه؟

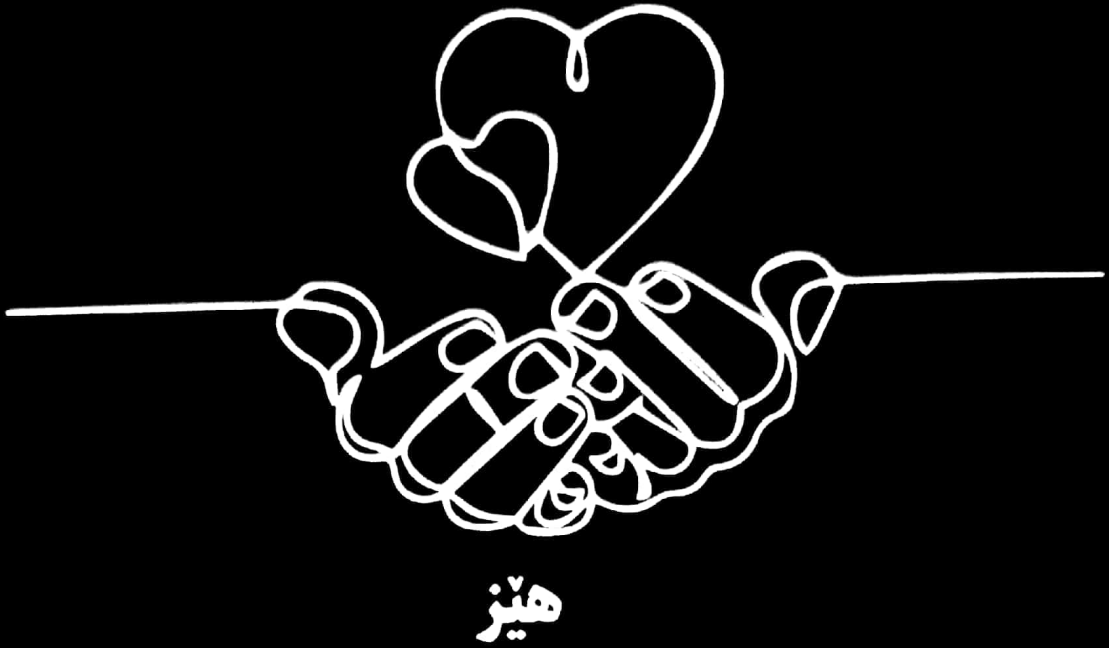
باشه کهی ئه نجامه کان راده گه یه نرین؟

ئیمه کهی بژیین؟

سازگانی دل

سروش

خەمبار مەبە كەسپك ھەيە كەبە نايابى و جوان دەتبىنىت
ئەو وىتر بە رقن دەتبىنىت
كەسپكيش ھەيە بە خۆبە زلانت دەزانىت
كەواتە ھەمووان لە چاوى خۆيانەو سەير دەكەن،
ھەركەس خۆشيوستىت بەباشترىن شتى بونەو ەرت
دەزانىت، عەيبەكانت ھەرچىيەك بۆ نموونە، خەمبار مەبە
تەنانەت ئەگەر تا كە كەسپكيش بەسروشبەخش نەتبىنىت.
تۆ بە چاوى ھىزو سروشەو بە خۆت پروانە...

کۆتا قوۋناغی هیز ئەوهیه ئەو شتە تێپەرینیت که ئازارت
دهدات.

ئەوهی خالی لاوازیت تێپەرینیت و لاواز نه بیت.
دلت تێپەرینیت بهرله وهی ئازارت بدات.
ئەوهی قسهی خه لکی تێپەرینیت بهرله وهی ئازارت بدات.

دورساڤانی ول

ههله

هه نديك كهس ته نها به وه دينه ژيانته وه كه چاره نووس نه و
هه له ي پي به خشيون، بوئه وه ي له ژياندا وانه يه كت فير بكه ن و
دواتر بچنه دهره وه، خه م بو كه سيك مه خو كه خوداي
بالاده ست نه يكر دووه به چاره نووست، دنيا ماموستايه كه و
توش فيرخوازيت، كه سيش داواي دنيا ناكات، نه وه نه بيت
كه له دهستي داوه.

هه موو مروقه كان بيروكه ي نه ريتي و نارپه حه تيان بو دي ت،
به لام هه موو مروقه كان حيكمه تي خودا له و نارپه حه تيبه دا
نازانن، بزاني ت كه دنيا بو بنياده مه كانه، ئيمه له به هه شت
دروستكراين و له پيناو نه وي شدا.

كه واته خه م بو نه وه مه خو كه له ده ست دهرچوو و
دلخوشبه به وه ي دي ت، به خششي خودا به زه يبه و گرته وه شي
دانا يبه، كه واته له گه ل خودابه، له هه موو شتي كدا، نه ويش
له گه لت ده بيت و ده تپاريزيت.

ئافرەت ھەموو دىنبايە

ئەگەر ھەندىك كەس لە كۆمەلگەدا ئازارى ئافرەت دەدەن،
ئەوا وەرن با ئافرەتتان پى بناسىنم.

ئافرەت دلى وەك ئاويىنەيەكە بۆى، ئافرەت دەتوانىت
لەبەرامبەر ھەمووان و نارەحەتى و ناخۆشىيەكاندا خۇراگر
بىت، بەلام بەزەردەخەنەيەك لاواز دەبىت، بەروانىنىكى
بەسۆز، بەوشەيەكى جوان.

ئافرەت ھەرچۆنىك بىت، و كۆمەلگەكەى ھەرچۆنىك
وەسفى بكات، ئەگەر ئافرەت ئەو سى شتە بىيىتتەو ھەموو
دىناو ئەو ھى تىايدايە دەيدات لەپىناويدا.

ئافرەت لەو چوارچىوئەيە بەھىزترە كە كۆمەلگا گەماروۆ
دەدات پى.

لەجوانى بەھىزترە، لەبەرئەو ھى جوانى دەبەخشىت.

«سازگارى دل»

لەبەزەیی بەهێزترە، چونکە خۆی بەزەییە.
لەوزە بەهێزترە، ئەو خۆی وزەییە.
کەواتە بەسۆزین لەگەڵ کریستالەکان.. بەسۆزین،
خۆشەویست بەوشیوەییە وەسفی کردوو، کەواتە چۆن تۆ
بەشتیک وەسفی دەکەیت کەشایستەیی نییە.

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

نُيُزَّرُ لَهُ وَكَاتِهِ دَا نِيَّه كَهَبِه تَال بِيْت،

نُيُزَّرُ لَهُ كَاتِي سَهْرَه رَمِيْدَا يَه،

نُيُزَّرُ لَهُ كَاتِي سَهْرَه رَمِيْدَا يَه،

روژیک له پوژان، کاتیک به لاوازیان ده زانیین، دواتر
که نیمه یان ناسی بو یان دهرکهوت کئی لاوازه.
لاوازیت هیزت بو ده هیئیت.

هیئز، هیئزی جهسته یی نییه، به لکو هیئزی عه قله
خودای به به زه یی فهرموویه تی:

«ومن اوتي الحكمة فقد اوتي خيرا كثيرا»

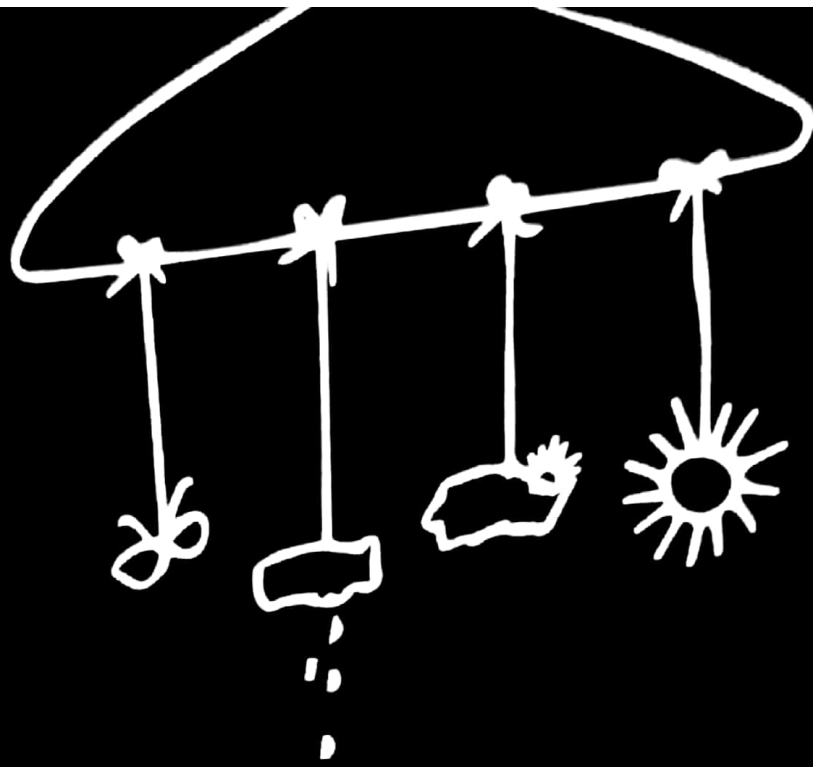
تامى زيان

باوك ئەو بەشەيە كەنووسەرو شاعىرو گۇرانىيەكان
ستەمىيان لىي كىردووه.

بەلام راستىيە كە ئەوئەيە، باوك وەك پەيكەرى مال و ئەو
بناغەيەيە كەتەواوى ئەندامانى خىزان پشتى پى دەبەستن.
باوك هېزو متمانه دەبەخشىت بەتايبەتېش بەكچ.

زۆرن ئەو كچانەي رەفتارىكى ناشايستە دەنوئىنن، نەك
لەبەرئەوئەي دەيانەوئەي ئەوئەي بىكەن، چونكە كچ لەگەورەيى
دروستبووه، بەلام هاوكات لەسۆزىش دروستكراوه، كەئەمە
دەگەرئەتەوئەي بۇ ئەوئەي كەباوكى متمانهي پىويستى
پىنەبەخشىووه، بۇيە بۇ كەسىك دەگەرئەي كەمتمانهو سۆزى
زىاترى پى بىبەخشىت و بەمەش دەكەوئەتە هەلەوه.

پىگەي باوك وەكو پىگەي نوئەز وايە لەئائىنداو كۆلەكەي
پەروەردەيە.

شاره زایی

کاتیك پیده گهیت، کاریگهریت ده بیټ له سه ر خۆت و
خه لکانی دیکه، و گوټی به ر خه کانی خه لکی نادهیت، به هوټی
ئه وهی وزه ی ناوه کی و پیگه یشتوویت ریگای ئه وهت پی
نادات.

سه لکان ول

سەردەمە كەمان عەيببارگە كەين و عەيبە كە لەخۆماندايە

لەسەردەمی ئیئمه‌دا هەموو شتەکان ریکوپینک و
رازاوەییە، جگە لەرۆحەکانمان کە پەرشوبلاو، خۆزگە بەرلە
پەرشوبلاو بوونەو هەی ئیئمه، سەردەم پەرش و بلاو ببوایەتەو.

په نجه ره ی روح

دان به وه دا ده نیم که زور گور اوم، به لام په نجه ره یه ک
له ر و ح م د ا ه ه یه که نا گور یت. هه ری ه ک له ئیمه دنیا هه ر چو نی کی
به سه ر به نی ت هه ر ده بی ت په نجه ره یه کی هه بی ت که لی وه ی
ناسایش و ناشتی ناو خو یی پی بدات.

به دوای په نجه ره تایبه ته که ی خو تدا بگه ری، و خو ت
له دنیا ی گالته و گه پ ده رباز بکه، ژیا نی دنیا ش ه یچ نییه
جگه له خو شیی ه ک که هو کاری له خو بای بی بو ونه.

شهرمکردن له خووه

شهرم مه که تو کامل نیت، کی له ئیمه کامله؟ ورده کاری بکه له شته کانت و نیعمه ته کانی خودا به سهرته وه، که ژماره یان به جوړیکه به سهر خه مه کانتدا زال دهن، له یادت بیټ که خودا نه گهر پاش ماوه یه کیش بیټ له بیرت ناکات. خوټ مه خزینه گوشه یه که وه نه گهر له و گوشه یه دا شکست هیناوه، ههریه که له ئیمه گوشه یه کی تایبته به خوئی هه یه، که ده توانیت سهیری بکات و شانازی بکات. ره زامه ند به، بوئه وه ی خودای به به زه ییش لیټ رازی بیټ.

د سازه کانی دل

سەرکەوتن

تەنھا سەیری ئەوانە بکە کەئارەزوویان ھەبەو
سەرکەوتوون، لەداھاتوودا بەشیوازو روۆشنبیریان وزەو
سەرکەوتنت پێدەبەخشن، ئەوانەش جیبھیلە کەلەسەر زەوی
دەخوینن، ئەوانە ناتوانن لەتۆ تیبگەن.

سەدەن وەل

تهنھا ھەلئك

بەكەس رازی مەبە بەوہ نہیئت كەتۆ وەك ھەلئك
دەبیینئت، كەتەنھا یەك جار لەگەردووندا روودەدات، جا
ھەرچەندە كیشەو گرفتیشت ھەبیئت.

سەفەر و ئۆل

چاڪه كار به

كاتيڪ چاڪه ده كهيت له گهل خه لك، له پراستيدا له گهل
خوتى ده كهيت، له بهرئه وهى ويژدانت رزگار ده كات كه واقى
ورماوه له نيوان چاڪه كردن و نه كردنيدا.
چاڪه كار به.

بهلاو پاداشت

هه موو ئه و بهلايانه ی له دنیا دا هه ن،
له داها توودا ده گورپن بو دلخوشی و به خته وه ری، به وه ی
خودا له به رام بهر ئارام گرتنت، پاداشتت ده داته وه.
دواتر پیتان ده وتریت: (سَلَامٌ عَلَیْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ).
ئایا ئه مه چه ند هیئنده قه ره بووی به لا کانت بو ناکاته وه؟

دو ساژگانی دل

دنیای له ناوچوون

له دنیا راده کهین به ره و خوومان، تا کو دنیای تیدا بدوزینه وه،
چهنده سهیره که مروّف حزی له دنیا بیّت و دنیا ش هی
ئه و نه بیّت، به لام بو سهیره پیشتتر دانای داناکان پیشه و
عهلی (خودا لیی رازی بیّت) فهرموویه تی: کار بو دنیات بکه
وهک ئه وهی تا هه تایه بژییت، کار بو قیامه تیشیت بکه وهک
ئه وهی سبهینی بمریت.

هاورپم دنیا هیچ نییه، جگه له مالی تیپه رین، که پیایدا
دهرۆین و شوینه وارمان جیده مینیت.

ساتی خه فەت

رقت له ساته کانی خه فەتت، تیکشکانت، ئازارت، شکستت
نه بیئت.

ئه و ساتانهن تو ده که نه که سیکی رو شنبیر، تیگه یشتوو،
به هیژ.

ئه گەر به به خته وه ری بژییت له ژیانندا، له هیچ ساتیکدا
هیچ شتیک ناتشکینییت و ئه مه پیی ناوتریت ژیان، و ناژییته
ناوییه وه و تیئاگهیت له قولایی و تاقیکردنه وه کانی ژیان،
هه میسه له یادت بیئت ئه مه تاقیکردنه وه یه و به هه شت نییه،
که واته خه مه خو.

خودای به به زهیی فەرموویه تی: «فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا إِنَّ
مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» دوو جار سویندی خواردوو.

منیش سویند بو ژیان ده خوّم که ناتوانییت تیکمبشکینییت،
له بهر ئه وهی خودای خاوهنی عهرش له سه رمه وه یه.

» ساته کانی دل «

نوڻ

سهرم سورماوه له كه سيڪ كهواز له ديداري له گهڻ خودا
دهيڻيٽ!

لهم دنيايه دا هيچ هيوايهك ههيه له نوڻر باشتريٽ؟
ته نانهت نه گهر نوڻره كه شت ته واو نه يٽ، يان ماوه يهك
بيكه يٽ و ماوه يهك نه يكه يٽ، به لام دست له ديدارت
له گهڻ خودا هه لمه گره، و مه به بهو كه سانه ي له باره يانه وه
فه رموويه تي (نسيا منسيا).

خودا يه كار يڪ بکه خو شه ويستي خوت له ههر
خو شه ويستيه كي ديكه نزيكتر يٽ له دله كانمانه وه.

بەردىك

بەردىك بەردىك بەردىك بەردىك بەردىك بەردىك بەردىك بەردىك بەردىك بەردىك

دایکم

کاتیڭک دایکت نایهت له گه لټ بوټه وهی پروانامه کهت
وه ربگریت، یان مؤلهتت بو وه ربگریت، نه وه هاورپم بزانه
که گوره بوویت.

چیتر منداله نازداره کهی دایه نیت، نه مه یه دنیای ئیمه،
هیچ شتیڭک وه کو خوی نامینیتته وه.
مالئاوا له دنیا نه گهر دایکمی تیدا نه بیټ.

خەلەتاو

بۇ ئەو ھاوړپييهى هېشتا بېرى ده كهم، نه گهرچى
خەلەتاوه،

ھاوړپم ده زانیت چهنده ئاواته خواز بووم به درېژايى
تەمەن له گەلم بمينيته وه؟

پيمو ابوو به يه كه وه پير ده بين،

به لام ئەمه دنيايه، به رده وام به وشيوه يه پيمان نادات
كه خومان ده مانه ویت،

به لام شتيك ده زانیت؟ تو منت نه خەلەتاند، به لكو
خوشه ويستىي خويندنه وه و نووسينت له ده روونمدا
خه به ركرده وه، هر له وكاته وه كه تو منت پى خەلەتاند.

كه واته سوپاس بو خەلەتاندنه كه ت ئەى ئەو ھاوړپييهى
هېشتا بېرى ده كهم.

دلى وه فادار له بېرى ناكات، بمریت ئەو دلەى ئازارده ره.

بلیمہتی

اے شہرِ زینہ کہ بے پرواہی کے

ريزله خوځگرتن

کاتیک ريز له خوټ ده گريت و باوه پرت به خوټ هه يه،
هه مووانيش ريزت لى ده گرن و باوه پريان پيت ده بيت،
سه ره تا له خوټه وه ده ستيپيکه.

د سانه کاني ول ۵۶

هينز

چۆن له بهردهمی مندا خۆراگر دیاریت،
له ناویشه وه روخاویت... چهند جوانه ئه و جهستهیهی وزه
پهخش ده کاته وه له کاتی کدا شه کاته، بهلام کهمیک مۆلهت
بهخۆت بده، بوئه وهی له ناوه وه پارچه پاچه نه بیت.

هەنگوین

هەر مروۆقیك پئویستی بەو هیە خوۆی بچوینییت
بەهەنگوینیکی دەگمەن،
بوئەو هی بوونی خوۆی بەکەم نەزانییت،
کەواتە وەکو هەنگوین بە، بوئەو هی لەدواییدا خەم
لەخۆت نەخۆیت.

بوئه وهی پاریزگاری له ژیانته بکهیت، پیویسته له هه موو
شتیکدا هاوسهنگیت بیاریزیت.

هاوسهنگی وشهیهك نییه تهنها بوتریت، به لکو کرداریکه
که دهیخهیتته ناو ژیانته روژانه ته وه، ئه گهر مرووف واتای
ئه و وشهیهی بزانیایه و بو ی بگه رایه، ده بیینی که خودای
بالادهست له پیناوی ئه و وشهیهدا دروستی کردووه.
سهیرکه،

کی وه کو ئیمهیه، له سادهترین به شهکانی ژیانماندا
به دوای به خته وه ریدا ناگه پین.
بو نمونه،

كاتيڭ خۆشەويستىت پيىدەدرېت تۆش خۆشەويستى
بىەخشە، كاتيڭىش مال و سامانت پيىدەدرېت رۆزىدەرت
لەيادىيىت، لەگەل چەندىن نموونەى دىكە لەسەر ئاستى
ژيان.

ئەگەر ئەو نەكەيت بى رۆزى، بى خۆشەويستى،
بى بەخشىن دەمىننيتەو و سەرجهم مروڧاىەتى لىت
دوورده كەويىتەو.

خودايە داواى هاوسەنگىت لىدەكەم لەئايىن و لەدنيامدا.

گەردوون بەبى مېينە

كاتىك باسى مېينە دەكەم، ئەم وتەيەى شاعىرم
بىردەكەوئتەوہ:

ژنان دەردن و دەرمانىش ھەر خۆيانن..
خۆشى لەژياندا نىيە بەبى ئەوان و بەلا ھەر ئەوانن..
ئەو وەسفەى ئافرەت چەندە جوانە، ھەمووان گلەييان
لەئافرەت ھەيە، لەھەر پىگەيەگدا، بۆ نموونە، پىگەى
لەدلدايەو سەنتەرى ئەوہ، بەلام ھەمووان سكالالى لەدەست
دەكەن، تەنانەت ئىمەى ئافرەتان خۆشمان سكالالەخۆمان
دەكەين.

بەلام كاتىك ئەو رۆلە گەورەيەمان بەبىردىتەوہ لەناو

دەستگانی دل

كۆمەلگادا (دايكايەتى) ھەموومان بەرپىزو شىكۋوۋە بۇ ئىش
رۇلە دەۋەستىن، ئايا بىرت لەۋە كىردوۋەتەۋە رۇژىك بىشى
نەۋ ئافىرەتەۋە ئەۋ بەھاۋ بىنەمايانە بىزىت كەبەدرىزىشى
سەردەمەكان تياماندا چاندوۋىيانە. كاتىك دايك يادى
ھەركەسىك دەخەيتەۋە، چاۋەكانى فرمىسك دەپىژنو
ئەۋ پىشتىۋانە مەزنىە بىردەكەۋىتەۋە، تەنانەت ئەگەر
نەبىنىبىت، يان گەراپىتەۋە بۇلاى پەروەردگار.

دەچىنە لاي رۇلئىكى دىكەى ئافىرەت، ئەم رۇلەش
گەۋرەترىن بەشى سكالاکانى ئاراستەدەكرىت، كەئەۋىش
رۇلى (ھاوسەرە)، زۇرىنەى پىاۋان سكالائو گلەبىيان
لەھاوسەرەكانىيان ھەيە بەلام،

رۇژىك لەپۇژان لەخۇت پىسىۋە كى ھاوسەنگىى
سۇزدارىۋ خىزانىى بەتۇ بەخىشۋە لەژىانتدا؟ بىگومان
دەبىت ئەۋەى بەھەند ۋەربىگرىت.

كاتىك رەبەن بوۋىت، بىگومان ئازادىۋ ئاسودەبىت
ھەبوۋە، ئەۋە راستە، بەلام ھاوسەنگىت نەبوۋە، ئايا تۇ
لەگەل ئەۋەىت ئازاد بىت يان ھاوسەنگ بىت؟
بەھىۋام بىر لەپىسىارەكەم بىكەيتەۋە...

سەئەدەت ۋە ھەمىشە

رۆلئىكى تر برىتئيه له (خوشك)، نهمهش بهشه
بئكه نيناوييه كهى ژيانته، جاريك دته وئيت بههوى
هه راسانكردن و دهستئوه ردان و توره كردنه كانئيه وه رزگار
بئت لئى، جاريكئيش دته وئيت هاوسه رگيرى بكات و پنى
دلخوش بيت، له نئوان دوو كه وانهدا (له كؤلت ببئته وه)،
بهلام له كاتى رويشتنى بو ئه و مالهى كه به بوچوونى تو
تيايدا تاقيده كرئته وه، لئره دا پرسياريك دئيت ئاراوه، كاتيك
تامه زرؤى ئه م ئاژاوه گئيرئيه بچكولانه يه يت، و كاتيكئيش
مئردده كهى تورهى ده كات ده گورئيت بو درنده يهك و دته وئيت
پهلامارى بده يت، ده زانى بوچى؟ ئه وه دلته ئهى پياو كه
بئرى هاوبه شى مندالئيت و توره كردنه كانى ده كات.

تؤش ئهى ئافرهت، له دواى هه موو ئه و رؤلله مه زنانه
باسم كرد، ئايا هئشتا سه رسام نيت به دؤخى خؤت؟

هه ميشه له بئرت بيئت ژيان تؤيت.

ئئستاش پرسيارى من بو پياوان:

ئايا ئاوات ده خوازيت، يان بئير له وه ده كه يتته وه كه ژيانت

رؤژيك له رؤژان مئينهى تئيدا نه بووايه؟

هه مازگان دل

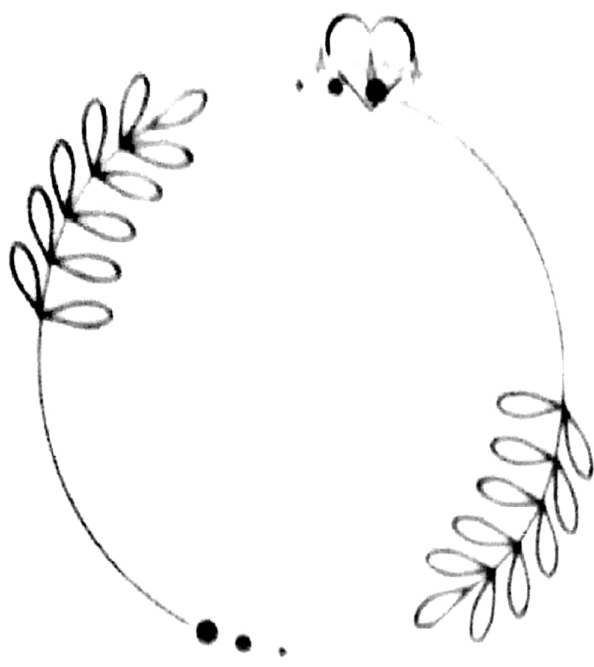
رۆژه رۆتینییه کان

هیچمان حه زمان به و رۆژان نییه، له بهر ئه وهی بیزار که رو
قورسن و رو به پرووی کیشهی زۆرمان ده که نه وه، به لام ئایا
رۆژیک له خۆت پرسیه که هه موو ئه و شتانهی له ژبانتدا
به ده ستت هینا و به هوی ئه و رۆژه بیزار که رانه وه بو وه؟ من
وهک خۆم له و رۆژانه وه زۆر شتم به ده سه تهینا وه، له ور پگایه وه
چوومه کۆلیژی پزشکی ددان، لیرو وه ئه و نار هه تیه
ده سه تین کرد که پیمابوو چه وانه وه یه، چه ن دین رۆژی دیکه ی
رۆتینی ده سه تیان پیکرد، خودایه چی بکه م؟ ئایا دوا ی ئه وه ی
به ده سه تم هینا وه خۆم بده م به ده سه ته وه؟

نه خیر، ئه و رۆژه بیزار که ره جوانانه م ته و او کرد، تا ئه وه کاته ی
که ی شتمه نه وه ی زۆرم نه مابوو بو ته و او کردنی ئه و رۆژانه،
هه موو ئه و شتانه به تپروانینی خۆم له و رۆژه رۆتینییه

•••••

بیرارنه رانه وه به ده ستمه پیمان، نای میست رکت و روزانی
که نامانجه کانت دیننه دی، و هه رچهنده ئارام له سه ر ئه و
روژانه بگريت ده بینیت که سه ر که وتن له به رچاوتدا له شه قه ی
بالا ده دات و ته نها پئویستت به (ئارامگرتن) هه یه.
روژانی خه م و دلخووشی ده سته که وتت بو ناهینیت، به لام
فیری ژیان و ورده کارییه کانت ده کات، که واته رقت له هیچ
روژیکی ژیانته نه ییت و له بیرت بیته که هه موو روژه کانمان
نیعمه تیکن له لایهن دروستکه ری مه زنه وه.

باپيرم

زۆركەس باس لەكەسیتی باپيرم دەكەن، كەبەلای
منهوه سەرەرای ئەوهی ماوهیهکی زۆر لەگەلی نەژیاوم،
بەلام كەسیتییهکی مەزن و دانا، عاقل بووه. كاتیک
تەماشات دەکرد پیشکەوتن و داناییت تیدا بەدیدهکرد،
لەگەل ئەوهی كەسکی نەخویندەوار بوو، بەلام ئەو داناییهی
لەئەزموونەکانی ژیانەوه بەدەستیھینابوو و ئەو داناییهی
خودا پپی بەخشیبوو کردبوویە ئەو كەسە خۆبەكەمگر
گەرە و ئاساییه، چونكە هەرکەس لەبەر خودا خۆبەكەمگر
بیئت خودا بەرزی دەکاتەوه.

بەكورتی بەوشیوهیه بوو، ئەو پیاوه سەیر بوو، بوچی
خەلكی بەوشیوهیه خوشیاندهویست، بوچی سەرەرای ئەوهی

زیاترله ده ساله کۆچی دوایی کردوو، بهلام لههر شوینیک
ناوی بهینریت خنده ده که ویتته سهر لیوی ناماده بووان و
له چاوی خه لکیدا دلخۆشی به دیده کهیت، ئەو پیاوه چی
کردبوو تاکو خودا به وشپوهیهی لیبکات؟ له بارهیهوه
ده گیرنه وه که بیشومار مالی به خشیوه به خه لکی و ههرگیز
به خشینی کهمی نه کردوو و خوداش ئەو پیگهیهی کردبووه
به شی.

قسهی من به تیپروانیی مندا لیکه که له و پیاوه به سۆزهی
بینیوه، بهلام به وه رگپرانیکی عه قلی ئیستم، سا خودایه، ئەهی
خاوهنی ههموو مولکه کان، بیخهره به هه شته فراوانه کههی
خۆته وه و پلهی بگه یه نه ره پلهی پیاو چاکه نزیکه کانت، ئەهی
خاوهنی به زهیی.

هېزت له باوه پره كه تدايه

هېز له ناخې خوتدايه، تو ده توانيت هه موو شتيك بكه يت و
خوداش له بهرئه وه توې دروستكردووه.

خوت مه روخيڼه، نه و مروقه ي ده توانيت سروشت و
ره فتاره كاني خوې بهره و باشر بگورپت خاوه ني هيزيكي
له رادده به دهره.

نه و مروقه ي تنها له بهر ره زامه نديي خودا زال ده بيت به سر
ههسته كانيدا، خاوه ني هيزيكي له رادده به دهره.

نه و هيزه ي له ناخندايه به كه مي مه زانه، چونكه ئيمه بوئه وه
دروستنه كراوين لاواز بين، هيز له باوه پرته وه هه لده قوليت،
به شتيك و هينانه ديي نه و شته.

ته نانه ت خو شه ويستيي خوداش پيوستي به هيزيكي هه يه
بو روو به پروو بوونه وه.

له بهرئه وه يه پيغه مبه ر (دروودو سلاوي خوداي له سه رييت)
فه رموويه تي:

«باوه پرداري به هيز باشترو خو شه ويستتره له لاي خودا
له باوه پرداري لاواز». خو شه ويستمان راستي فه رمووه.

ئامانجه كهت

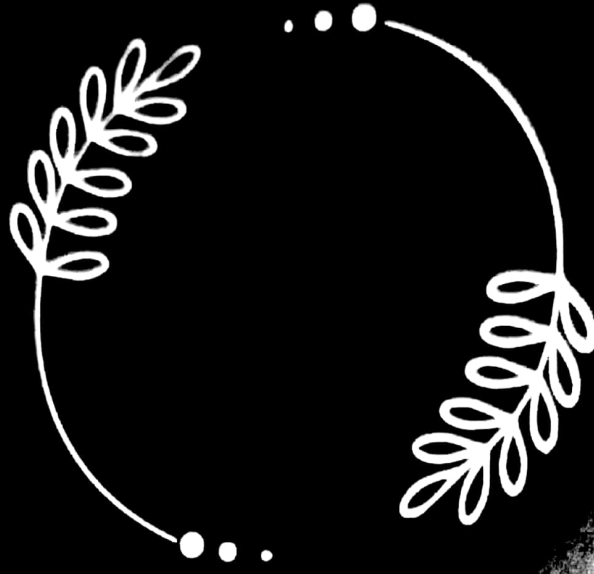
ئەگەر لەژیاندا بەدوای ئامانجه كهتدا نەگەرپیت، ئەوا
چیزی زیان نەکردوو، بەلام كاتیک دەگەیت بەئامانجه كهت
نەوكات چیزی زیان دەكهیت.

دەسازگانی وڵ

سەرکەوتن

شیواز لە سەرکەوتوووە کانهوه فیڕبە، ئەو یە گەیان دوونی
بە سەرکەوتن، شیوازی تاییبەتی خۆت جیبه جی بکه،
بە تیکه لکردنی له گەل شیوازی سەرکەوتوووە کان، و بەمەش
دەگەیت بە تیکه له یه کی تاییبەت بە خۆت.

سادهی

به سادهی بڑی،

دلخوش به بهشته ساده کانت، هرچند که میش بیٲ،

لام چاوت له باشتر بیٲ،

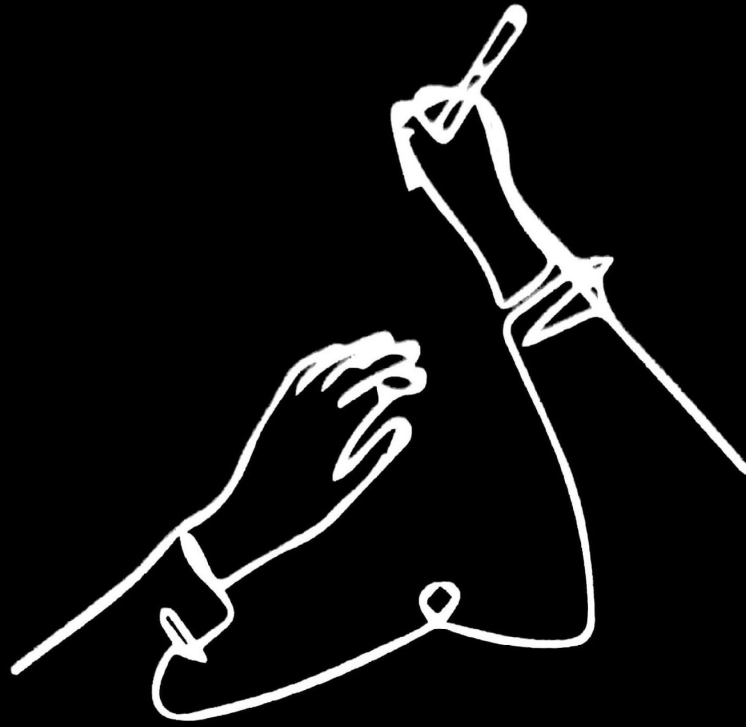
نه وکات چیژ له ره زامه ندبوونی ته واوه تی ده بینیت.

دو سانه کانی ول

بېرىردان

بېرىردانى خېرا لەسەر كەسپك، خۆت ئازار دەدات،
رەنگە ئەگەر لىي تىبگە يىشتىتايە سودت لى دەبىنى،
لەلایەنىك لەلایەنەكانى ژيانندا، ھەموو مروڧىك خودا
لایەنىكى جوانى پىبەخشیوه، و بەوه جىايكردوووتەوه،
مروڧى عاقل ئەوهیە كەلایەنە جوانەكانى ھەموو مروڧەكان
كۆدەكاتەوهو دەبىاتە نىو كەسپتىی خۆیەوه، بەمەش دەبىتە
مروڧىكى مەزن.

پياھەلدانى خەلكى

با پياھەلدانى خەلكى زۆر لەخۆباييت نەكات،
بەداماوى لەدەرروونى خۆتدا بژی،
(ژیانى دنيا يارى و گالتە و جوانی رووكەشە)
ئەوھى دروستيکردوو بەمشپۆھىە باسى کردوو، بۆیە
بالەخۆباييت نەكات و پەشيمان ببيتەوھ.

شەرىعەتى پاشا

خودا لەدنیادا شەرىعەتى بۆ ئییمە داناو، نەك بوئەوہى
سنوردارمان بکات، بەلكو بۆ پاراستنمانە لەمەترسىی دنیا،
ئەگەر سنوردارکردن بوایە، خودا لەبەهەشتدا ئەو شتانەى
حەللاً نەدە کرد کە لەدنیادا حەرام کراون، لەبەهەشتدا تۆ لەژیر
سەرپەرشتى و پارىزگارىی خودایت و هیچ شتیکی زیانبەخش
یان لەدەرەوہى فەرمانى خودا بوونى نییە، خودا تۆى
خۆش دەوێت و لەبەرئەوہش بە شەرىعەتە کەى پارىزگارىت لى
دەکات.

هیچ خودایه کی له مه باشتر ههیه؟ زۆرتین بهزهیی
ههیی و زۆرتین ئارامت له سهر بگریت و خهت بره وینیت و
ناره حهتییه کانت لابه ریت؟ ئایا شیاوی ئه وه نییه بیپه رستین و
گوپرایه لی بین؟

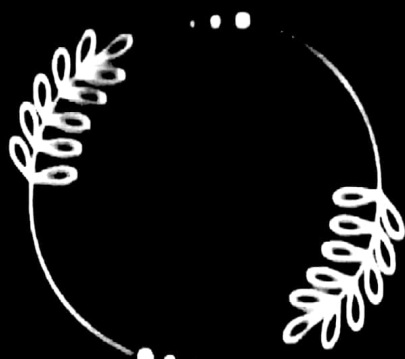
ئیمه شتیکی زۆر ساده پیشکه ش ده کهین، و ئه ویش
زۆر ده به خشیت، زۆر سهیره بو که سیك پهروه ردگارکی
له وشپوهیهی ههیی و له فه رمانی لاهدات.

لا إله إلا أنت سبحانك إني كنت من الظالمين

دەسێکەکانی دۆڵ

لەم قۆناغەى ژياندا (گەنجیىتى)، سەرجهەم حەزەكانت
 تىدا كۆدەبىتتەو، هەول دەدەيت هەموويان بەهینىتە دى،
 ئەوئەش مەحالى، پىويستە يەك يەك جىبەجىيان بکەيت،
 ئەوئەى پىويستە ئارامگرى و وزەو وریایىه، دواتر یارمەتیت بۆ
 دىت نەك تەنھا لەمرۆقەو، بەلكو پەرورەدگارى ئاسمانەكان و
 زەوى گەردوونت بۆ دەستەمۆ دەكات بۆئەوئەى داھىيان
 بکەيت، لەپىناو ئەوئەدا دروستکراویت، تەنھا هەول بەدە.

دلی بہ تال

چہند جی بہ زہیہ نہو دلہی بہ تالہ لہیادی خودا، دلنکر
ونبوو، سہرگہردان، سادہترین نازاری ژیان ماندووی دہکات.
نہوہ دلنکہ کہ بہ تالہ لہیادی دروستکھری بہ زہی، کاتیک
کہ سانیک دہبین کہ چہند شتیکی دنیایی بہدہستدہینن
سہرسام دہبین بہ کارہکانیان و تاوات دہخوازین و ہک نہوان
بووینایہ، بہلام لہوانہیہ خودا پھیوہندیہکت پیبہخشیٹ
کہ بہ ہویہوہ گیانت بژیٹہوہ، کہ واتہ نارام بگرہ لہسہرئہوہی
بہتوی بہخشیوہو شتی زیاترت پیدہ بہخشیٹ.

دہزانن یادی خودا چی شوینہ واریک لہناو دلدا
بہجیدہہیلٹ؟ نہو ناشتیہ ناوخویہت پیدہ بہخشیٹ
کہ بیستوومانہو ہہولی بہدہستہینانی دہدہین، نہوہ تہنہا
شتیکی سادہیہو کاریکی نہوتوی ناویٹ جگہ لہبزواندنی

سازگاری دل

ئافره تىك وهك شاخ

كاتىك سهيرى چاوه كانى ئەو ئافره ته ده كه م، ئارامگرتن و
چاوه پروانى پاداشتى لاي خوداي تيدا ده بينم، بينه ئەو
ئافره ته به چى تاقيكراوه ته وه وه هيشناش ئارامگره، له كاتىكدا
ئيمه به به شيكى ئەو به لايانه ي ئەو تاقيه كراوينه ته وه و
سكالامان له هه موو شتيكيش هه يه، ئەو هاوسه ره كه ي
له ده ستداوه و سى (يادگار بيه كان) مندالى بو به جيماوه،
كه پيوستيان به چاوديري كردن و سه رپه رشتي كردن هه يه،
و هيج سه رچاوه يه كى داراييان نيه، به شي رپه نجه
تاقيكراوه ته وه، سى سه رچاوه ي به لا تيايدا كو بوونه ته وه، كه
بريتيه له به رپرسياريتى و نه خو شى و نه بوونى سه رچاوه ي
دارايى.

ئەم ئافره ته هه ست به چى ده كات؟ هه سته كانى چوئن؟
ئايا كو مه لگا ريز له هه سته كانى ده گرن، يان به چه ندين
هينده فشار ده خه نه سه رى كه هيج كه سيك هه ستيان پى
ناكات، جگه له كه سيك كه وه كو ئەوى به سه ره اتبىت، به لام

«سازگانی دل»

به راستی ئەو وه کو زنجیره شاخیکه که هیزی له باوه زبونی
به خوداوه وه رگرتووه، له گهل ئەوهی خودا تا فیکردوووه تهوه،
به لام هیزی پی به خشیوه بو رووبه رووبوونه وهی نه و زیانه،
ئه مهیه ئافرهتی راسته قینه که پیویسته ریزی لی بگیریت،
نهک ئەوهی خۆی ده خاته پروو بوئه وهی سه رنج و چاوه کان
نه سه ری.

ئه مهیه ئافرهتی مه زنی عیراقی، خودایه به زه ییت به دۆخی
یکانماندا بیته وهو ده رگای چاکه یان بو بکه ره وه، دۆخه که و
رامگرتنیان درێژه ی کیشا، ئارامگریی ئه وانمان پی بیه خشه.
ئێستاش پرسیار ی من بو ئیوه ئه وه یه: ئایا هیشتا پیتان
وایه خه مه بچوکه کانتان نار هه تی و به لان؟ من پیموایه
خه مه کانی خۆم له چاو ئه ودا شتیکی زۆر بیمانان...

«سازگانی دل»

شەیتانە کەت زالبوو بەسەرتدا

کاتیك نوێژ دوا دەخەیت، یان کۆیدە کەیتەو، ئەو لەبەر دا
جاریك شەیتان زالبوو بەسەرتدا و تۆش جاری دواتر زال
بەرەو بەسەریدا، و نوێژیکی ملکه چانه بو خودا بکه و لێی
بترسه و داوای لێخۆشبوونی لێ بکه، لەو هی ئەنجامت داوه.
رێگا مەدە ئەو هی خودا بەدوژمنی خۆی و تۆ ناوی بردوو.
چەندین جار بەسەرتدا زال بییت.

خودا فەرموویەتی:

« إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا ۗ إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ
لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ. »

خودای مەزن راستی فەرمووه.

کەواتە لەحیزبە کە ی ئەو مەبە، چونکە پەشیمان
دەبیتهو....

پیشہ نگ

میں نے اپنے پیشہ نگوں کو سیکھا ہے کہ

يارمه تيدان

كاتيڭ يارمه تىي خەلڭى دەدەيت، كەسانىڭ دەپ
لەداھاتوودا يارمه تىت بدەن.

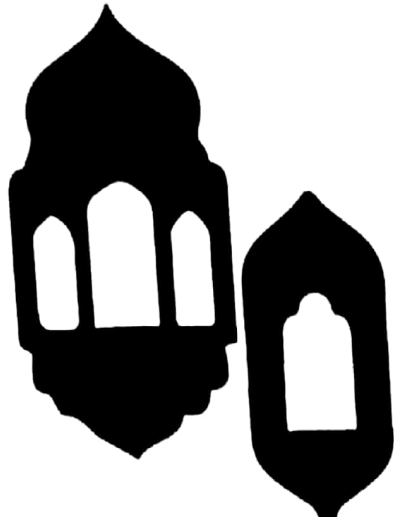
كاتيڭ ھەست بەئازارى خەلڭى دەكەيت، ھەمو
مروۋقەكان ھەست بەئازارت دەكەن بەفەرمانى پەروەردگارى
ئاسمان.

وتەي راست بلى، زەردەخەنەي راستگوڭيانە بو ھەمو
خەلڭى بکە، دلەكان بوۋت نەرم دەبن، گەردوون بوۋت دەستەمو
دەبيت، پاكى بوۋ ئەو خودايەي وادەكات خەلڭى ھەست
بەئازارەكانت بکەن بوۋئەوہى لەو ئازارە دەرت بکەن وەك
ئەوہى پاداشتىڭ بيۋت لەخوداوە بوۋ كارەكانت و دەتوانىت
گەردوون بەجوړيڭ بسورپىنىت لەگەل كارەكانت يەكانگير
بيۋتەوہ.

خۆبه زلزانى

مرۆف بۆچى خۆى به گه وره ده زانیت؟
كاتيك مرۆف عه قلى له دهستده دات خۆى به گه وره
ده زانیت، ئە گەر بىر بکاته وه كه ئەو خودايه ی ئەوى
به زکردوو هته وه ده توانیت بيخاته ناخى زه وييه وه بۆئه وه ی
په ند وه ربگريت، ئە گەر بىر بکاته وه له وه ی ئەو دۆخه ی
ئەوى به و شوينه گه ياندوو خۆى دروستى نه کردوو، تاكو
به هۆيه وه خۆى به گه وره بزانيت، به لكو هه مووى ده ستکردى
خوداى مه زنه ... له ناخى خۆتدا به ملكه چى بژى، گيانت به ره و
به زايى ئاسمان به زده بيته وه وه له گه ل بالنده كان ده ژى، وه ك
بالنده كان ئازاد ده بيت.

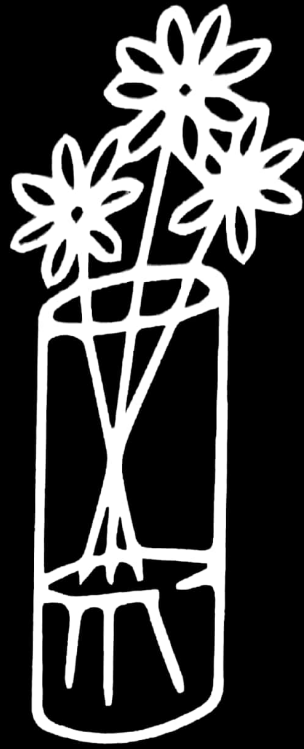
دوسته كانى دل

ئەرئىنبوون

كاتىك مروّف به ئەرئىنبويه ده دویت، واتای ئه وه نيه
هیچ خه م و نارّه حه تیه کی نیه، به لام ئه وه مروّقیکه که له
واتای ژیان تیگه یشتووه و به های گه ردیله یه کی نیه، چونکه
نامینیتته وه، به ئەرئىنبويه وه بژی، خه م و نارّه حه تیه کانت
له سه رت ئاسان ده بن.

- دنیا بوّ هیچ گیانله به ربك نامینیت و هیچ
گیانله به ربكیش له دنیا دا نامینیتته وه.
«حه سه نی به سپری» ره حمه تی خودای له سه ربیت.

پیاوی باش

کچم، ئەگەر پیاویکی باشت دەویت ئەوا خۆت باش بە،
کورتی ئەمە هاوکیشه کهیه.

دەستەکانی دۆل

گەنج

گەنجانیك هەولی چاکەکردن دەدەن، گەنجانیكیش
بەدوای دنیای بەراوەوەن، جیاوازی نیوان ئەم دوو جوۆرە
چییه؟

تەنھا لەعەقڵیاندا یەگەئەوان لەواتای ژیان تیگەیشتون،
بیربکەرەو!

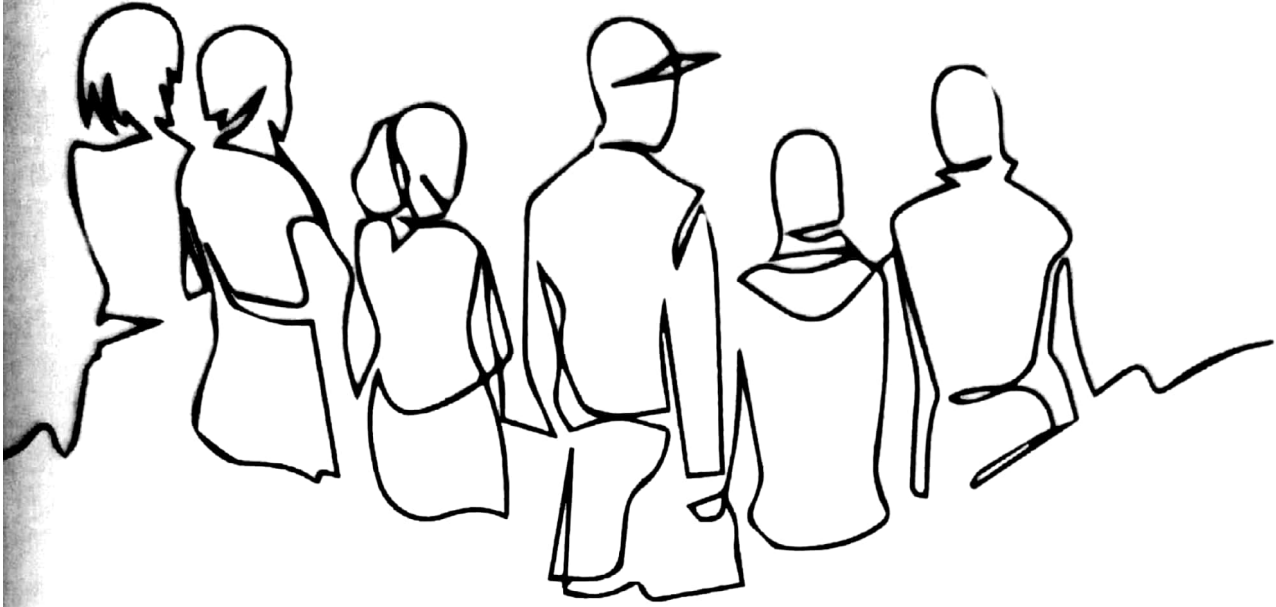
دەستگانی وڵ

به جۆريك سەيرى خەلكى مەكە پېتوايىت نموونه يين و
خودا به وانى به خشيوه و به تۆى نه به خشيوه.

كاتيك به و چاوه وه سەيرده كهيت، له وانە يه دلت
بسوتيت و بينيت هەرچييهك ده كهيت ناگه يته وه به ئەوان،
بۆ خۆت بژى و وامه زانه تەنھا تۆ تاقىكراويته وه.

چونكه خودا هەموو كەسيك تاقى ده كاته وه به شتيك،
بۆئەوهى به هيژى بكات و ئامادهى بكات بۆ ئەم ژيانە
له خۆباييه، تۆ خۆت به، بۆئەوهى به رزبيته وه.

دوژمنت ئەوہ نییہ لەتۆ ناچیت

تۆ دەتوانیت، لەرپپیهوہ کارامهیی و روۆشنبیری
بەدەستبھینیت، بەوہش دەتوانیت ھەرچی لەعەقلی ئەودایە
وہریبگریت و بیخەیتە عەقلی خوۆتەوہ.
رەگەزپەرست مەبە، بوۆتەوہی بیناییت کویر نہییت.

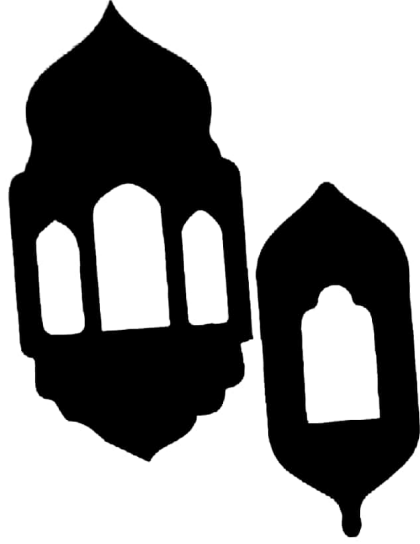
مئینهی ئاستبهرز

مئینهیه کی ئاستبهرز به، که له جیهانه تایبه ته کهی خۆیدا مهله ده کات.

مئینهیه کی بیرفراوان و روژنبر که چیژ له هه رکه سیک ده بینیت که قسهی بۆ ده کات، مئینهیه کی بینرخ مه به که ته نها بۆ ئه وه هاتوو ته دنیا وه شیرین بیت، که سیک شیرینییه کهی ببات و دواتر له بیرى بکات.

مئینهیه که به که کار ده کاته سه ر ده روونه کان و له داها تودا دل و ده روونه کان یادی بکه ن.

«سازگانى دل»

دنیا دایکه

له چالاکیی خۆت به ماندوو بوونی دایکت ببه خشه.
حه وانه وهی خۆت ببه خشه بۆ هه وانه وهی دایکت.
دنیا ببه خشه بۆ دایکت و هه سرهت بۆ هیچ مه خو،
چونکه نه وهی دنیا تۆی دروست کردوه دایکتته.

ماندوووبوون

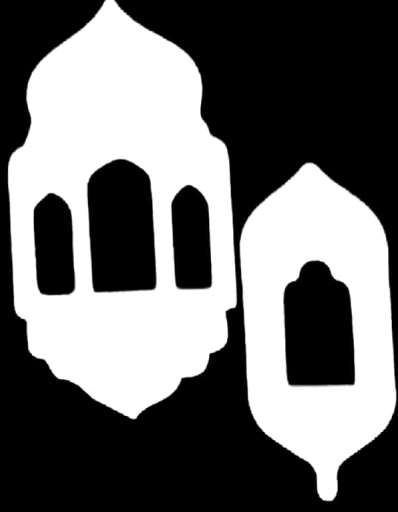
كاتيك بهتۆ دهلیم من ماندووم، ماندوووبوون لهمیشكتدا
دهچهسپیت.

كاتيك دهلییت ناتوانم، نهتوانین لهمیشكتدا رهگ
داده کوتییت.

تۆیت بربار لهسهر خۆت دهدهیت، ریگا مهده بیرکردنه وه کان
بربارت لهسهر بدن.

تۆ مروّقییت.

سازگانی ول

خویندکاری پزیشکی

کاتیک خویندکاری پزیشکی بوویت،

ئەوێه دە سەعاتی بەردەوام بخوینیتەو، ئەوێه شەوی
تاقیکردنەو تا بەیانی نەخەویت، ئەوێه تۆ کتیبەکه
دەخوینیتەو، بەلام ئەگەر بۆ ساتیک ماندوو بوویت لەوانەیه
لەو تاقیکردنەوێه دا دەر نەچیت.

بەلام لەگەڵ ئەوێه شتیک لەناخماندا هەیه وادەکات
ئارام لەسەر ئەوانە بگرین و وزەو ئارامیمان پێدەبەخشییت،
وەک ئەوێه یارمەتییهک بپیت لەپەروردگاری ئاسمانەو بۆ
ماندوو بوونەکەت.

دادگەریی خودا دادەبەزپت، تەنانەت ئەگەر سەرکەوتوو

نهبيت، بهلام خودا ريز له ماندووبوونه کهت ده کريت و

دواتر دلخوش دهبيت و ئه وهی ده ته ویت به دهستی

دههینیت. هه ندیجار ماندووبوونیك که پیشکشی

ده کهیت دلخوشبوونیکی له گه لدايه، پیزانینیکی له گه لدايه،

پاداشتیکی هه یه، بویه بیه یوا مه به.

(وَلَا تَيَاسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ ^{صَلَّى} إِنَّهُ لَا يَيَأْسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا

الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ)

خودای به به زه یی راستی فه رموو

.. ۹۵ ..

تاوانبار

كاتيڭ دهزانيت تۆ تاوانبارو كه متهرخه ميت بهرامبه
خودا، چى ده كه يت؟ ئايا له بهردهرگايدا ده گريت و داواى
ليخوشبوونى ده كه يت؟

پهروهردگارم، دوخم زور ناهه مواره و ده مه و يت ليم
رازى بيت، من تاوانبارى لادهرم و توش به به زه بيت، له و
جيهانه تهنگه ي هه ناسه توند ده كات بمبه يو فراوانى
خوت، ليخوشبوونت، سايه و سي بهرت، پهروهردگار داواى
ليخوشبوونت ليده كه م له هر روانى يكي قه ده غه كراو، له هر
بيفه رمانى يه كه ده يكه ين و ده زانين بيفه رمانى مان كردوو،
به لام چاومان له به زه يى و ليخوشبوونى تويه، تۆ ده توانيت
ئه وه بكه يت و ئيمه ش لاوازين بهرامبه ر تۆ.

مرۆف مندالەو دنياش يارييه

مرۆف به مندالی له دايك ده بييت و به مندالی پيرده بييت و
نو نيوانده شدا ياري ده كات.

دروازگانی وڵ

چاوتېيرىنى نزم

ناشیرینترین شت که ئافرهت به رامبه ر خوی بیكات
نه وهیه خوی بفرۆشیت به چاوتېیرینه نزمه کان، به چاوتېیرینه
بیترخه کان، له لایه ن که سانیکه وه که له بنه په ته وه شایسته ی
نه و بینانه نین.

ئه ی میینه وا به خۆت مه که! بو ئه وه دروست نه کراویت،
به لام له لایه ن په روه رد گارته وه به پزلیگیرا و دروستکراویت.
له سه ر حسابی شکوو بوون و که سیئتیت چیژ وه رمه گره، تو
نه و بوونه وه رهیت که خودا دروستیکردوو به بوئه وه ی گه ردوون
به ده وریدا بسورپته وه، له و که سانه مه به که خویان فرۆشتوو وه
هه موو شتیکیان له ده ستداوه.

له یادیشیت بیٹ که هه موو ئاینه کان دابه زیون له پینا و ریژو
شکوی توډا، بویه شکوی خۆت مه فرۆشه به شتیك که که متره
له وه ی له پینا ویدا دروستکراویت.
ئازاد به.

ههست

ئهوکهسهی دهلیت هه رکهس ههستی نه بوو ناتوانییت
بیبه خشییت درۆ ده کات!
به لکو ئه وهی ههستی له ده ستداوه ده توانییت بیبه خشییت،
ئهو تامی نه کردوو، به لام نرخه کهی ده زانییت.

بانگه‌وازی رۆح

له‌هه‌ر ساتیك و له‌هه‌موو كاتیكى ژیانندا ده‌توانیت به‌ره‌و
باشتر خۆت بگۆریت، ئه‌وه‌ی به‌تۆ ده‌لێت ناتوانیت سه‌یری
مه‌كه، شتیك بكه ئه‌گه‌ر له‌م ته‌مه‌نه‌دا نه‌بییت، ئه‌وا له‌هه‌ر
ساتیكى ژیانندا تاكو مردنت ده‌توانیت خاوه‌نی ئاره‌زوو
بیته‌و سه‌ركه‌وتوو و دلسۆزبیت بۆ ئاین و دنیاكه‌ت، گوێ
له‌بانگه‌وازی رۆح بگه‌ر نه‌ك له‌قسه‌ی خه‌لكی.

•• ساندان و لێ ••

قورئان

حه وانه وه لهم جيھانه دا دروستنه كراوه، بهلكو بؤ
دوارؤژ دروستكراوه، بهلام ئه و تاكه حه وانه وه يه ي له دنيا دا
ده يدؤزيتته وه و شيرينييه كه ي له دلدا هه ستيپده كه يت،
بريتييه له قورئان.

بيخوينه، واتا كه ي بخوينه ره وه، بيكه ره به شيك
له رؤژه كانت.

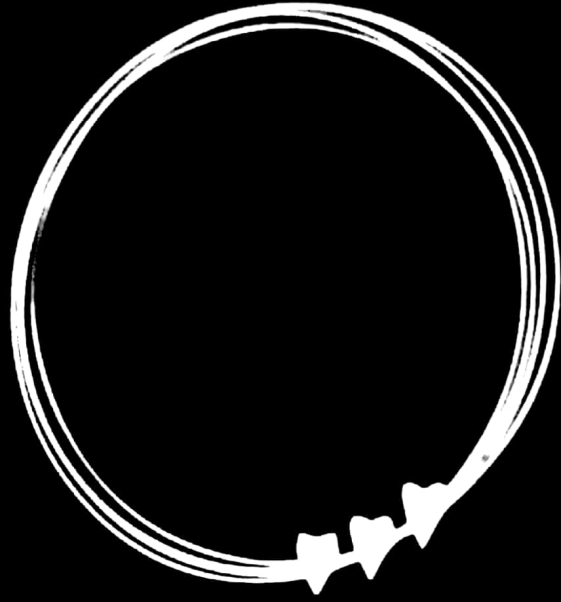
«خودايه قورئان بكه ره به هاري دله كانمان»

•• •• «سازگانی دل»

خودا بارودوۆخه كان ده گۆرپت

مهلى خودا بارودوۆخى من ناگۆرپت و به ختم نيه و گومانى
خراپ به خودا بيهيت، هه ولېده متمانهت به خودا له ههموو
شتيک زياتر بيټ، ئه وه بيلالى گه وره مان (خودا لى رازى
بيټ) له خزمه تکارىكى خه لکيبه وه بوو به گه وره مان و
خۆشه ويستى موحه مه دو به رزترين دهنگى ناو به هه شت.
«خودايه ئه ي گۆره رى بارودوۆخه كان، بارودوۆخم
به شيويهه كه بگۆره كه خۆت پيټ خۆشه و پي رازيت».

خۆت له پيشتريت

ئەو روژهی خۆم لێ ون بوو بەلینم دا که جارێکی تر ونی
نه که مه وه.

دەستکافی دل

متمانە بوون تەنھا بەخودا

بیانو بو خەلك مههینه رهوه

متمانەت تەنھا بەخۆت هەبیّت

ههول مهده كه سیتییهك نیشان بهدیت بهدر له كه سیتی
خۆت بو رازیکردنی مروّف، چونکه ئهوهی گرنگه مروّف
نییه، بهلكو ئهوه خودایه كه شارهزاتره لهخۆمان بهئیمه و
مه بهستان و بهوهی دله كانمان خوش ده کات و ده یژینیهت و ه،
ئه مه به لینی خۆیه تی.

خودای بالاده ست فەرموو یه تی:

«ربکم اعلم بما فی نفوسکم وهو اعلم بالمهتدین».

خودای به به زهیی راستی فەرموو

ئایا ئه مه به س نییه بو ئاسوودهیی دلت؟

روحه کان بهیهك ده گهنهوه، بهلام جهسته کان نا

له خراپییه کانى دل ئه وهیه عاشق ده بیټ، بهلام ناتوانیټ
ناشکرای بکات، که سیک ههیه که له گیانت نزیکتره که له ناو
جهسته تدایه، بهلام سودی چیه ئه گهر نه توانیټ باسی
بکهیت؟!

دستانى دل

تاریکی لہناوہندی جوانیدا

ھەریەك لەئیمە لایەنی تاریك و جوانمان ھەیه، بەلام
مامەلەى تۆ وادەكات رووہ تاریكەكەمان لەتۆ بیت یان
جوانییەكە؟

ھەرچۆنیک مامەلە بەکەیت بەوشیوہیە مامەلەت لەگەڵ
دەکریتەوہ.

بههیزی لاوازی دهه بهخنده

من ههسته كانم پهريشانن

من شته كان تيكل ده كه م

من خوشه ويستم

من مامه له ده كه م

من ماندووم

من بههيزم

من مروقم

تهی مروف، تو چنده پيوستت بهاوسه ننگردنی خوت
ههيه!

تو لاوازی بههيزت

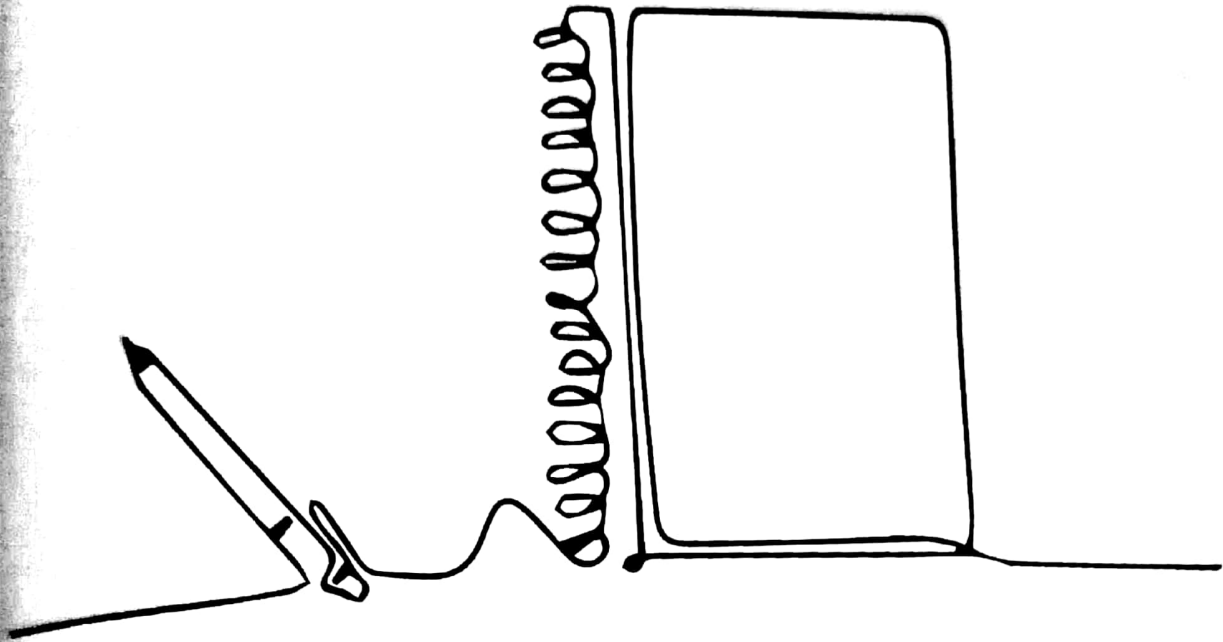
تو خوشه ويستی ماندوويت

من عيراقيم...

گیانی پاکیزہی

پاکیزہی پاکیزہی پوښاک نییہ
کیزہی پاکیزہی دلہ، پاکیزہی ئەندامہ کانی لەشہ
کیزہی مامہ لہ کردنی دل سوژانہ یہ
کیزہی هاوتای بیگہردی رۆحہ
بەرہوشتت پاکیزہ بہ بہرلہ پوښاک
پوښاک تہ واوکہریکی جوانہ بو پاراستنی پاکیزہییت.

سازگانی دل

قورئان

کاتیك دنیا ماندووت ده کات و کوئی قورس دهدات
به شانندا،

دلّدانه و هت له خودای به به زه بییه وه وه ریگره، و اتا
له قورئانه وه.

خودایه قورئان بکهره به هاری دلّه کانمان

دو سانه کانی دل

شانازیکه ر به

ئهمرۆ که سێک دروستده کهم که له داها توودا کاتیک
بینیت، شانازی پیوه بکهیت.

«سانزکان و ل»

له عیراقمان جوانتر ههیه نهی عیراقی؟

رۆژێك بیهیوا مه به، نه مړۆ منی عیراقی نه مړۆ لیره م
من تامی جهنگه كانم چه شتوووه كاتیک مندال بووم، من
عیراقیم

ئه وه منم كه خوینی براكه م بینى، من عیراقیم
ئه وه منم كه كه سه نزیكه كه ی بینى زیندانیکرابوو، من
عیراقیم

ئه وه منم كه مندالانى ولاته كه م بینى تهر م بوون، هه تیو
بوون، بریندار بوون، من عیراقیم
ئه وه من ئه و منداله م كه بینى خه ونه كانى ویران ده كرتن،
من عیراقیم

له گه ل ئه وه شدا من ئاشتیم، من خۆشه ویتیم، من
جوامیریم، من مړۆقدۆستیم، من عیراقیم
بیهیوا مه به من عیراقیم و خوداش عیراقییه كان ده بینیت
«خودایه من عیراقه كه م به تۆ ده سپیرم ئه ی ئه وه ی
سپارده كان زایه ناكه یت».

» سەنگانی دۆل «

قەدەر لەخوداوەیەو ھەولدانیش لەتۆوہ

پیشتر و ئیستاش پالپشتی بەھیزترین دەروونی خۆم
بووم، ئەمەش ھیز لەناخدا دروستدەکات.
خۆت بکە بەتۆپەلێک لەوزە، تەنانەت ئەگەر یەک گەردیلە
وزەشت لەلا نەبییت.

گوێ لەقسە ی بیھیواو رووخواوەکان مەگرە، ئەگەر
بەشوین قسەکانیاندا بچیت دەبینیت ئەو قسانە یە کە ئەوانی
بەو ئاستە نەرینییە گەیاندوو، ھەریەک لەئیمە لەدنیا
چارەنووسیکی خۆی ھەبەو کەس ناتوانیت چارەنووسی تۆ
بگۆریت خودا نەبییت، پاشان ھەولدان لەژیاندا، چەندە
ھەول بەدەیت رەزامەندبوونت زیاتر دەبییت.

بارودۆخ

ئەگەر لەدنيايە كدا بين كه بارودۆخ لەئەستەميدا بەردەوام
بیت، ئیتر بۆچی خەم بۆ بارودۆخ بخۆین.

دەستگانی دل

گیانی دنیا

ئیّمه له کۆمه‌لگه‌یه‌ کداین که ئافرته مافی ئەوهی نییه
بۆچوون و هه‌سته‌کانی خۆی ده‌رپریت، له‌ترسی ئەوهی
به‌نه‌بوونی ئەده‌ب تۆمه‌تبار بکریت، له‌کۆمه‌لگه‌یه‌ کدا
که‌پیکه‌نینی ئافرته له‌رپگاکاندا به‌عه‌یبه‌ دابنیت، له‌کاتی‌کدا
ئەوه‌ هه‌ستیکی خۆنه‌ویسته‌و ئەویش مروّقیکه‌ که‌مافی
ئەوه‌ی هه‌یه‌ ئەوه‌ی له‌ناخیدا‌یه‌ ده‌ریبهریت، له‌کۆمه‌لگه‌یه‌ کدا
که‌ ئافرته به‌لایه‌وه‌ عه‌وره‌ته.
به‌لام ئەگه‌ر سه‌یری ئیسلام بکه‌یت، ئافرته‌تی کردووه
به‌شاژن، که‌به‌شداریی جه‌نگه‌کان و بازاره‌کان و کار
ده‌کات و له‌هه‌ر بواری‌کدا بیته‌ بۆچوونی خۆی ده‌رده‌پریت،
په‌مبه‌ره‌که‌تان به‌م شیوه‌یه‌ مامه‌له‌ی له‌گه‌ل ئافرته‌تان

ده کرد ئه‌ی پیاوانی ئومه‌تی موحه‌مه‌د (درود و سلاوی خودای
له‌سه‌ریٔت)، ئه‌گه‌ر ئه‌مه‌ کاریکی نامۆ بوایه‌ خو‌شه‌ویست ئه‌و
کاره‌ی نه‌ده‌کرد.

ئافه‌رت گیانی دنیا، دنیا به‌بی ئه‌و خو‌شییه‌که‌ی
له‌ده‌سته‌دات، بۆیه‌ مه‌ترسن و بۆچوونه‌کانی خو‌تان بخه‌نه
پوو، بۆ ئه‌وه‌ دروستکراون.

ئايك نەسەريان دەخەۋىيەت و سەيرى ئاسمانى دەخەۋىيەت
دايك و باوكىش لەتەنىشتەۋە بوون، ھەستت دەگرد
لەئاسايش و ھەۋانەۋەدايت، چونكە ئەۋەى لەئاسمان تۆ
دەينىت خودايە و ئەۋەى لەزەۋىش دەتەينىت دايك و
باوكتن، لىرەدا تۆ پىۋىستت بەژوورو ديوارە كانى نىيە، خودايە
دايك و باوكم پىارنەزە و پىانخەرە بەھەشتى فراۋانى خۆتەۋە
لەتەندروستى و بارودۇخياندا تووشى ئازاريان مەكە، ئەى
بەبەزەيىترىن بەبەزەيە كان - خودايە بەھەشتى مەكە

متمانهى دنيا

نيوهى جوانى متمانهيه
نيوهى خوشه ويستى متمانهيه به ده وروبهرت
نيوهى سهرکه وتن متمانه بوونه به خودا
نيوهى به خشين متمانه بوونه به خوت
نيوهى ژيان هيژه
دواجار نيوهى دلت هموو ئهم شتانهيه

دوستداران دل

پهروهردگاری عهرشی مهزن

خودا فهرموویه تی:

«الرحمن علی العرش استوی له مافی السموات وما فی الارض وما بینهما وما تحت الثری وان تجهر بالقول فانه یعلم السر واخفی».

ئه گهر خودا ئاگاداری نهیئی و ئاشکراکانت بیټ ئاگاداری ئیستا و داهاتووت بیټ.. ئاگای له خه مه کانت بیټ، ئایا ئه و بهس نییه بۆ به خته وه ربوونت، ئایا ئه و نییه که خواپه رستانی خوشده ویټ؟ که واته چۆن له پوزی خوی به شیان نادات؟ خه م مه خو شتانیك چاوه رپتن که له دنیا و ئه وه ی تییدایه جوانترن، که واته دلت به دنیا وه هلمه واسه و به (غفار) و (عزیز) وه هلیبواسه، هر خه میکی بچوک به خته وه ربیه کی گه وره له پیشیه وه یه، تو مامه له له گه ل خودای به به زه یی و به خشنده دا ده که یت.

متمانته به پهرهردگاری عهرشی مهزن هه بیټ،

باوه رداران ئه ویان به سه.

«سازگاری دل»

خۆشه‌ويستی

هەرشتیک به خۆشه‌ويستییه‌وه بکریت هەرچهنده
ساده‌ش بیټ جوان دهرده‌که‌ویټ، تهنه‌ها له‌پئی روانینیکه‌وه
بیگهردی دلی که‌سانی ده‌وروبه‌رت ده‌بینیت، دلیان
له‌چاویانه‌وه دیاره، به‌تایبه‌ت ئه‌گه‌ر که‌سه‌که‌باش بیټ،
ته‌نه‌ها چاوه‌کانی خۆشه‌ويستییان لی ناباریټ، به‌لکو هه‌موو
شتیک له‌ناو ئه‌ودا به‌خۆشه‌ويستی ده‌جولیت.

«سازگانی دل»

خۆشهويست (الله)

كاتيک پرسیيان چۆن خودات خۆشويست له کاتيکدا
بييفهرمانی و تاوان ده کهیت؟

پيموتن نه و خۆشهويستهيه که فيري کردم:

له دواي بييفهرمانی به زهیی ههيه

له دواي ماندوو بوون حه وانه وه ههيه

له دواي لاوازی هيژ ههيه

له دواي ژيردهستی شكۆمهندی ههيه

نه و فهرموويهتی:

«إِنْ يَمَسُّكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ ۖ وَتِلْكَ
الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ.»

خوداي به به زهیی راستی فهرموو.

خودايه هيژو شكۆمهندی و به زهیی و حه وانه وه مان
به رده وام بکه.

گومانی خراب

زۆر سەرسام مەبە بەوہی بەدەستت ھیناوە، و ئیستا
لەبەردەستتدایەو گلتە بەوانە بکەیت کە لەتۆ کەمتریان
ھەبە.

کچیک ھەبوو کە پێیان دەوت فاسقو پەیوەندییەکانی
بەرفراوان بوون، بەلام ئەو کچە خەلکی بەوشیوەیە دەیانبینی،
خودا جوانتر دەیبینی کە قورئانی پیرۆزی لەبەرکردبوو.
دنیا تەنھا یەک دۆخ نییە، بۆیە دۆخت نەبیته ھۆی
سەرسامبوون و لەخۆباییبوونت، و بلی سوپاس بۆ ئەو
خودایە ی رێنموونی کردووم و ئەگەر بیویستایە دەیکردم
بەلاوازترین کەس.

»سازگانی دل»

خاوينك ره وهی دل

پیشه و امان عومه ر فه ر موو یه تی: «ئه گه ره وه وره بروسکه یه ل
له ئاسمانه وه بیته خواره وه بهر که سیك ناکه ویت که داوای
لیخوشبوون بکات».

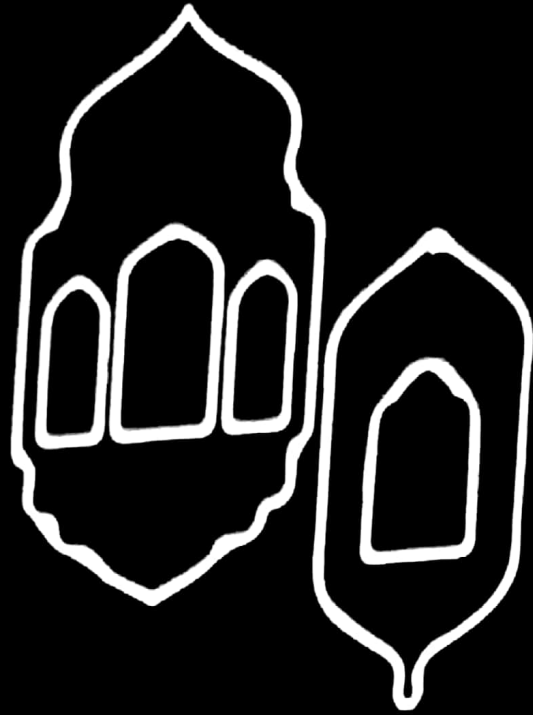
خودای بالاده ستیش فه ر موو یه تی:

«قل استغفروا ربکم انه کان غفارا یرسل السماو علیکم
مدرارا ویمدکم باموال وبنین ویجعل لکم جنات ویجعل
لکم انهارا»

به داوای لیخوشبوون، به هه موو ئه و شتانه ده گه یت که له
دنیا دا خه ونی پیوه ده بینیت، ئه وه ریگایه که که ده تگه یه نیت
به چه ندین ریگا، هیچی پیویست نییه جگه له جولاندنی ئه و
زمانه ی که ماندوو بووه به قسه کردن و کو کردنه وه ی تاوانه وه.
ئه گه ره له ت هه یه به داوای لیخوشبوون پوزش بو خودا
بهینه ره وه.

پاکی و گه وره یی بو خودای بالاده ست و به جوریک داوای
لیخوشبوونی لی ده که یت که شایسته ی گه وره یی ئه و بیت.

«سانکان دل»

ئايا كەس وەلامى پىيە يان وەلامدەرتك نىيە

ئەگەر تۆ شىعەيت كىيىت تا جىئو بەعومەر بدەيت؟

ئەگەر تۆ سونەيت كىيىت تا قسە بەعەلى بلىيىت؟

ئەو ھاوۋەلى خۆشەويست و شكۆمەندى بوو،

ئەمىش لەبنەمالە و دلى بوو؟

تۆ كىيىت لەنىوان ئەم و ئەودا؟

ئايا وەلامم دەدەيتەوە يان وەلامت پى نىيە؟

درودو سلاوى خودا لەسەر پىغەمبەرو بنەمالە كەى بىت.

من نيم

هەندىجار لەناو كۆرپىكدا لەگەل كەسانىك دادەنىشىت و
گوڤيان لى دەگرىت و قسەيان بۆ دەكەيت، بەلام لەناختەو
دەلىيت ئەووە من نيم! ئەووە پىگەى من نىيە! ئەووە قسەى
من نىيە! هەست بەتەنگەنەفسى دەكەيت.

هەندىجارىش لەگەل كەسانىك دادەنىشىت لەخۆت
دەچن و هىچ چىژىك وەرناگرىت، بەلام دەلىيت ئەووە منم و
ئەووە پىگەى منە، ئەووە قسەى منە و هەست بەناپەرحەتى
ناكەيت.

تۆ لىرەدا سەرسام بوويت لەنىوان چىژوەرگرتن و وىژداندا
مروڤىش تەنھا ئەووەى لەسەرە وىژدانى هەلبىژىرىت، ئەگەرنا
ژيانى بەئازارەووە بەسەردەبات، وىژدانى هەلبىژىرە تەنانەت
ئەگەر چىژىش وەرنەگرت.

رازیوونى خەلك

هەول مەدە ھەستت بە جۆرېك نیشان بەدەيت بۆئەوھى
مرۆقەكان رازى بکەيت، لەكاتېکدا ھاوړېم تۆ خۆت وئیران
دەکەيت، ئەگەر پارېزگارى لەخۆت و ھەستەكانت نەکەيت
کەسى تر نابېنیت گرنگی بەھەستەكانت بدات، رېزگرتنى
خەلكى بۆ ھەستەكانت، لەپېزگرتنى خۆتەوھ بۆ ھەستەكانت
دەستپېدەكات.

چۆن عاشقى شتىك بين تەبەشى ئىكەن
و ئەو بەشەى ھى ئىمەىە وازى لىبھىنن
يان ئەمە لەسەر مروۆف نووسراوہ
يان ئارەزووى خوى ئەمەى پىدەكات
ورىاى ئارەزووہ كانت بە، چونكە بەشى توۆ دىارىكراوہ
ئەویش لەلاى خوداىہ
نارىك مەكە دەروونت فەرمانى خرابەت بىكات